

Konečni sklep na posesorno tožbo bi se glasil pač drugače, ako bi bil tožnik narok obnovil pred pravomočnostjo petitorne tožbe, kar je bilo mogoče. Sedaj tožnik v ti pravdi ne more uveljavljati svoječasnega priznanja niti v stvari sami, vsled pozvanega zakonitega določila pa tudi ne glede odločbe o stroških. Tožnik bi bil z ozirom na toženčevo izjavo dne 6. maja 1909. lahko stroške dal odmeriti po sodišču, a ta odmera bi ne dala nikakega izvršilnega naslova. G.

Izpred upravnega sodišča.

Neha li mandat članov okrajnega šolskega sveta brezpogojno po preteku šestletne dobe ?¹⁾

Na pritožbo drja. L. G. in dr. proti odredbi c. kr. naučnega ministrstva od 19. okt. 1906 št. 31.731 glede sestave okrajnega šol. sveta v Celju je c. kr. upravno sodišče po ustni razpravi dne 1. februarja 1908 izreklo, da se izpodbijana odločba c. kr. ministrstva radi nezakonitosti razveljavi, in sicer iz razlogov:

V svoji vlogi, ki je bila vložena pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Celju dne 12. dec. 1905, so današnji pritožitelji, ki so bili svoječasno od okrajnega zastopa izvoljeni za člane okrajnega šolskega sveta, naglašali, da morajo prejšnji člani tako dolgo ostati v svoji službi, dokler okrajni zastop na zakoniti način ne izvoli novih članov, in so zahtevali, da se jih vabi tudi še naprej k sejam okrajnega šolskega sveta.

Tej zahtevi okrajni šolski svet s svojim odlokom dne 13. febr. 1906 št. 186 ni ustregel, ker po določbi §-a 25 zakona od 8. febr. 1869 št. 12 dež. zak. veljajo vse volitve, torej tudi izvolitev članov okrajnega šolskega sveta od strani okrajnega zastopa samo za 6 let, in ker je torej izločitev onih članov okrajnega šolskega sveta, katerih doba je pretekla, samoobsebi umljiva posledica dotične zakonite omejitve.

¹⁾ Ta slučaj je bil že v let. »Slov. Pravniku« na str. 56 in 57 priobčen, toda pomankljivo. Zato ga sedaj priobčujemo s popolno vsebino.

C. kr. deželni šolski svet v Gradcu s svojo odločbo od 17. maja 1906 št. 2434 ni ugodil vloženi pritožbi, in sicer iz razlogov prve instance. Prav tako je tudi c. kr. naučno ministrstvo s svojo odločbo od 19. okt. 1906 št. 31.731 zavrnilo pritožbo in potrdilo izpodbijano odločbo c. kr. deželnega šolskega sveta iz njenih razlogov.

Pri c. kr. upravnem sodišču vložena pritožba izpodbija to odločbo kakor nezakonito in sicer radi tega, ker morajo ravno tako, kakor ostanejo občinski odborniki do izvolitve novih odbornikov v svoji službi, tudi člani okrajnega šolskega sveta tako dolgo ostati v službi, dokler ne nastopijo novi nasledniki, kakor je to glede Moravske tudi izrecno v zakonu določeno, in ker ne more po preteku mandatne dobe iz zakonitega stanja nastati nezakonito stanje, namreč neobstanek zakonitega okrajnega šolskega sveta.

Upravno sodišče je to-le uvaževalo:

Po določbi §-a 25 dež. zak. od 8. febr. 1868 št. 11 dež. zak. je okrajni šolski svet sestavljen iz tam navedenih zastopnikov različnih, pri šolstvu prizadetih udeležencev, med njimi po *lit. e* iz 5 članov, katere voli okrajni zastop izmed tistih, ki imajo pasivno volilno pravico v eni občini dotičnega okraja, ki pa tudi prenehajo biti člani okrajnega šolskega sveta, kakor hitro izgubijo to volilno pravico.

Namen te zakonove določbe je nedvomno ta, da naj vsi, ki morajo trpeti šolska bremena, tudi po članih, katere izvoli njih samoupravno zastopstvo, vplivajo na vso upravo ljudskega šolstva v dotičnem okraju. Navedeni zakon določuje, da veljajo vse volitve, torej tudi volitve onih članov, ki so izvoljeni od okrajnega zastopa, za 6 let. Tam je le rečeno, da se morajo volitve od 6 do 6 let ponoviti, ne oziraje se na mandatno dobo okrajnega zastopa samega, katera traja po §-u 38. zak. o okrajnih zastopih od 14. junija 1866 št. 19 dež. zak. samo za tri leta, eventualno tudi dalje, namreč do nastopa novoizvoljenega zastopa, ki pa more sicer tudi pred potekom volilne dobe biti razpuščen (§ 81). Gotovo je namen zakona od 8. febr. 1869 ta, da bi se volitve vselej tako pravočasno vršile, da nanovo izvoljeni člani namesto izstopivših po preteku njih mandatne dobe lahko v okrajni šolski svet vstopijo.

Kaj se naj zgodi, ako po preteku 6 let okrajni zastop iz kakršnega koli razloga ne izvoli članov za okr. šolski svet, posebno tudi, ako bi bil okrajni zastop razpuščen in ne bi mogel dalje časa poslovati, o tem v dotičnem zakonu ni nobene določbe (§ 23 moravskega zakona od 27. nov. 1905 št. 4 dež. zak. za leto 1906 določuje, da morajo oni člani, ki izstopijo, ostati do nastopa njih naslednikov).

Gotovo ni moči trditi, da bi naj po preteku 6 let mandat izvoljenih članov kratkomalo ugasnil. V zmislu zakona naj okrajni šolski svet vselej v svoji zakoniti obliki posluje; okrajni šolski svet pa ne bi bil zakonito sestavljen, ako bi bila izločena cela skupina, namreč ta, ki je izvoljena od okrajnega zastopa. Manjkal bi v tem slučaju organizatoren bistven del okrajnega šolskega sveta.

Potemtakem ne more biti dvoma o tem, da se v le-tem slučaju ne sme ovirati daljnje poslovanje okrajnega šolskega sveta v svoji zakoniti sestavi, a tudi ne pravica okrajnega zastopa, da sme biti v okrajnem šolskem svetu zastopan po svojih izvoljenih članih, niti pravica teh izvoljenih članov, da bi se še zanaprej, čeprav po preteku 6 let udeleževali sej okrajnega šolskega sveta.

Z ozirom na vse te razloge moralo je upravno sodišče pritožbi ugoditi in izpodbijano odločbo po §-u 7 zak. od 22. oktobra 1875 št. 36 drž. zak. za leto 1876 razveljaviti.

Dr. J. Hrašovec.

Književna poročila.

Dr. Eduard Volčič: *Zakoni o javnim knjigama*. Naklada društva »Pravnik«. Ljubljana 1909. osmina, ukupno 240 str.; ciena u platno vezana 3 K 60 fil.

U predgovoru V. svezke zbirke *austrijskih zakona* u slovenskom jeziku »Zakoni o javnih knjigah«, izdane g. 1908., obećao je pisac g. dr. Volčič, da će I. dio te zbirke prirediti u hrvatskom jeziku. Pisac izkupio je svoje obećanje uvodno spomenutom knjigom. Sadržaj knjige je sledeći:

I. Obći zakon o zemljištnicima. U tom dielu nalazi se: a) zakon od 25. srpnja 1871., kojim se uvodi obći zakon gruntovnički; b) obćeniti zakon gruntovnički.

II. Naputak za ovršbu obćega zemljištničkog zakona; i to: naredba ministarstva pravde od 12. siečnja 1872.